

Бердянський державний педагогічний університет

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 Катерина ПЕТРОВСЬКА

«29» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

III 04

ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Соціальна робота та соціальна педагогіка,
Соціальна робота та практична психологія
(назва освітньо-професійної програми)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
(назва факультету)

2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Формування гендерної культури» для здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Освітньо-професійна програма: Соціальна робота та соціальна педагогіка,
Соціальна робота та практична психологія.

Розробник: Наталія Мацейко, асистент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка», «Соціальна робота та практична психологія» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти від «29» серпня 2023 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри соціальної роботи
та інклюзивної освіти

(підпис)

Катерина ПЕТРОВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми
«Соціальна робота та
соціальна педагогіка»

(підпис)

Анастасія ТУРГЕНЄВА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми
«Соціальна робота та
практична психологія»

(підпис)

Катерина ПЕТРОВСЬКА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: <u>Соціальна робота та соціальна педагогіка,</u> <u>Соціальна робота та практична психологія</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 6		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	10 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 24/66 годин (27%/73%)

для заочної форми навчання – 8/82 години (10%/90%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Формування гендерної культури» є надання здобувачам вищої освіти необхідних знань з гендерної проблематики, розвиток професійної компетентності з питань формування гендерної культури молоді.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Формування гендерної культури» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасним станом гендерної проблематики у суспільстві; формування гендерної свідомості, вільної від статево-рольових стереотипів; розвиток уміння застосовувати гендерний підхід під час аналізу конфліктних ситуацій, що виникають у повсякденному житті та професійній діяльності; відстоювати власні права, уникаючи гендерної дискримінації.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Програмні результати навчання
1.	ЗК-11	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПР-5 Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
2.	СК-9	Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.	ПР-7 Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.
3.	СК-11	Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їхніх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, психологічних, гендерних, етнічних та інших особливостей.	ПР-20 Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи формування гендерної культури особистості.

Формування гендерної культури особистості як необхідна умова демократичних змін. Гендерна культура як соціологічний концепт: сутність, функції, типологія. Компоненти гендерної культури: когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінковий. Показники рівня сформованості гендерної культури. Гендерно чутливий підхід у практиці соціальної роботи.

Біологічна стать як сукупність генетичних та морфологічних відмінностей. Соціальна конструкція поняття «гендер». Гендерні теорії: класифікація.

Тема 2. Розвиток гендерної проблематики за кордоном та в Україні.

Патріархатний підхід щодо формування особи жінки й чоловіка в суспільстві та сім'ї. Виникнення фемінізму як соціального явища: західний досвід (ідеологія, стратегії, практики, сучасні течії). Концептуальні засади жіночого, феміністського та гендерного рухів в Україні. Діяльність сучасних міжнародних та вітчизняних жіночих й чоловічих організацій у контексті реалізації ідеї гендерної рівності.

Тема 3. Гендер в онтогенезі людини.

Поняття гендерної ідентичності: сутність, структура, етапи формування та види. Теорії формування гендерної ідентичності. Особливості прояву маскулінності/фемінності як гендерних властивостей особистості. Андрогінність в універсалізації гендерних ролей. Сутність та чинники гендерної соціалізації.

Тема 4. Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки.

Сутність та властивості гендерних стереотипів. Види та функції гендерних стереотипів (психологічні, соціальні). Відтворення гендерно-рольових стереотипів у ЗМІ та громадській думці. Вплив гендерних стереотипів на розвиток особистості.

Поняття «гендерної ролі». Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. Гендерно-рольові дисгармонії.

Тема 5. Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті.

Інтегрування рівних прав та можливостей чоловіків і жінок: нормативно-правова база. Гендерна рівність та гендерна дискримінація: визначення основних понять. Гендерно зумовлене насильство як вияв гендерної нерівності та порушення прав людини: сутність, ознаки, види. Мережа соціальних служб для жінок. Технології соціальної роботи з жінками, що постраждали від насильства. Соціальна робота з чоловіками-кривдниками: можливості корекційного впливу. Діяльність кризових центрів для чоловіків. Проблема організації соціальної допомоги чоловікам.

Положення чоловіків і жінок на ринку праці. Роль і місце жінки та чоловіка у системі управління. Гендерна дискримінація та мобінг на робочому місці. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації.

Тема 6. Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів.

Мета та зміст гендерного виховання. Поняття «гендерної чутливості» та «гендерної толерантності». Гендерний аспект родинного виховання. Гендерна просвіта дітей та молоді. Гендерно орієнтована робота з батьками.

Інформаційно-просвітницька робота як провідний напрямок формування гендерної культури молоді. Форми та методи інформаційно-просвітницької роботи з гендерної проблематики (гендерний інтерактивний театр, гендерний форум, робота тренінгових груп, соціальна вулична робота тощо). Діяльність вітчизняних гендерних освітніх та ресурсних центрів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<i>Тема 1. Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>												
1.1. Гендерна культура як складова загальної культури особистості.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
1.2. Гендер як соціокультурний конструкт.	7	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7
Разом за 1 тему	15	2	2	-	-	11	15	2	-	-	-	13
<i>Тема 2. Розвиток гендерної проблематики за кордоном та в Україні</i>												
2.1.-2.2. Історичні аспекти розвитку гендерної проблематики.	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Разом за 2 тему	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
<i>Тема 3. Гендер в онтогенезі людини</i>												
3.1.-3.2. Гендерні аспекти соціалізації особистості.	15	2	-	-	-	13	15	2	-	-	-	13
Разом за 3 тему	15	2	-	-	-	13	15	2	-	-	-	13
<i>Тема 4. Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>												
4.1. Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі.	8	-	4	-	-	4	8	-	-	-	-	8
4.2. Феноменологія гендерних ролей.	7	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7
Разом за 4 тему	15	-	4	-	-	11	15	-	-	-	-	15

Тема 5. Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті												
5.1. Гендерне насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості.	8	4	4	-	-	-	8	2	-	-	-	6
5.2. Гендерна дискримінація у професійній діяльності.	7	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7
Разом за 5 тему	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Тема 6. Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів												
6.1.-6.2. Гендерна культура як результат гендерного виховання.	15	-	2	-	-	13	15	-	2	-	-	13
Разом за 6 тему	15	-	2	-	-	13	15	-	2	-	-	13
Модуль 2												
ІНДЗ												
Усього годин	90	10	14	-	-	66	90	6	2	-	-	82

5. Теми лекцій

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	денна	заочна
1	Теоретичні основи формування гендерної культури особистості	2	2
1.1.	Гендерна культура як складова загальної культури особистості. <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування гендерної культури особистості як необхідна умова демократичних змін. 2. Гендерна культура як соціологічний концепт: сутність, функції, типологія. 3. Компоненти гендерної культури: когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінковий. 4. Показники рівня сформованості гендерної культури. 5. Гендерно чутливий підхід у практиці соціальної роботи. 	2	2

1.2.	Гендер як соціокультурний конструкт. 1. Біологічна стать як сукупність генетичних та морфологічних відмінностей. 2. Соціальна конструкція поняття «гендер». 3. Гендерні теорії: класифікація.	-	-
2	<i>Розвиток гендерної проблематики за кордоном та в Україні</i>	2	-
2.1. - 2.2.	Історичні аспекти гендерної проблематики. 1. Андроцентризм та патріархат як традиція підпорядкованості жіночої статі та домінування чоловічої. 2. Роль фемінізму у розвитку гендерної теорії: закордонний та вітчизняний досвід. 3. Діяльність сучасних міжнародних та вітчизняних жіночих й чоловічих організацій у контексті реалізації ідеї гендерної рівності.	2	-
3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	2	2
3.1. - 3.2.	Гендерні аспекти соціалізації особистості. 1. Поняття гендерної ідентичності: сутність, структура, етапи формування та види. 2. Теорії формування гендерної ідентичності. 3. Особливості прояву маскуліності/фемінності як гендерних властивостей особистості. Андроґінність в універсалізації гендерних ролей. 4. Сутність та чинники гендерної соціалізації.	2	2
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	-	-
4.1.	Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі. 1. Сутність та властивості гендерних стереотипів. 2. Види та функції гендерних стереотипів (психологічні, соціальні). 3. Відтворення гендерно-рольових стереотипів у ЗМІ та громадській думці. 4. Вплив гендерних стереотипів на розвиток особистості.	-	-
4.2.	Феноменологія гендерних ролей. 1. Поняття «гендерної ролі». 2. Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. 3. Гендерно-рольові дисгармонії.	-	-
5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	4	2
5.1.	Гендерно зумовлене насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості.	4	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гендерна політика як складова соціальної політики в Україні та закордоном. 2. Гендерна дискримінація та сексизм. 3. Гендерно зумовлене та домашнє насильство як вияви гендерної нерівності та порушення прав людини: сутність, ознаки, види. 4. Мережа соціальних служб для жінок. Технології соціальної роботи з жінками, що постраждали від насильства. 5. Соціальна робота з чоловіками-кривдниками: можливості корекційного впливу. 		
5.2.	Гендерна дискримінація у професійній діяльності. <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення чоловіків і жінок на ринку праці. 2. Роль і місце жінки та чоловіка у системі управління. 3. Гендерна дискримінація та мобінг на робочому місці. 4. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації. 	-	-
6	<i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i>	-	-
6.1. - 6.2.	Гендерна культура як результат гендерного виховання. <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета та зміст гендерного виховання. 2. Поняття «гендерної чутливості» та «гендерної толерантності». 3. Гендерний аспект родинного виховання. 4. Гендерна просвіта дітей та молоді. Гендерно орієнтована робота з батьками. 	-	-
Усього		10	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	денна	заочна
1	<i>Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>	2	-
1.1.	Формування гендерної культур як необхідна умова соціалізації особистості. <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальність проблеми формування гендерної культури особистості. 2. Гендерна культура як частина загальної культури 	2	-

	<p>особистості: сутність та чинники формування, складові компоненти, типи.</p> <p>3. Критерії та рівні сформованості гендерної культури.</p> <p>4. Гендерно чутливий підхід у соціальному просторі.</p>		
1.2.	<p>Методологічні засади гендерної теорії.</p> <p>1. Проблема біологічного та соціального в людині: співвідношення понять «стать» і «гендер».</p> <p>2. Гендер як соціальна категорія. Гендерна система суспільства.</p> <p>3. Класифікація теорій гендеру.</p> <p>4. Чоловічі й жіночі цінності у суспільній свідомості. Гендерна поляризація суспільства.</p>	-	-
2	<i>Розвиток гендерної проблематики за кордоном та в Україні</i>	2	-
2.1.	Історія розвитку концепції гендерної рівності за кордоном та в Україні.	2	-
2.2.	<p>1. Патріархатний підхід щодо формування особи жінки й чоловіка в суспільстві та сім'ї.</p> <p>2. Виникнення фемінізму як соціального явища: західний досвід (ідеологія, стратегії, практики, сучасні течії).</p> <p>3. Концептуальні засади жіночого, феміністського та гендерного рухів в Україні.</p>		
3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	-	-
3.1.	Механізми формування гендерної ідентичності та гендерної соціалізації особистості.	-	-
3.2.	<p>1. Сутність та структура гендерної ідентичності особистості.</p> <p>2. Основні етапи та види гендерної ідентичності.</p> <p>3. Маскулінність, фемінність, андрогінність як гендерні властивості особистості.</p> <p>4. Особливості гендерної соціалізації людини. Основні інститути та агенти гендерної соціалізації.</p>		
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	4	-
4.1.	Гендерні стереотипи та їх роль у розвитку особистості.	4	-
4.2.	<p>1. Гендерні стереотипи як соціально-психологічні феномени: сутність, властивості.</p> <p>2. Види та функції гендерних стереотипів.</p> <p>3. Репрезентація гендерних стереотипів у ЗМІ.</p> <p>4. Вплив гендерних стереотипів на особистісне та професійне становлення людини.</p>		

5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	4	-
5.1. - 5.2.	Гендерно зумовлене насильство та дискримінація як вияви порушення прав і свобод особистості. 1. Нормативно-правова база щодо рівності прав чоловіків і жінок. 2. Гендерна дискримінація та сексизм. 3. Гендерно зумовлене насильство (сутність, особливості, види). 4. Мобінг на робочому місці. 5. Діяльність соціального працівника з попередження проявів дискримінація та гендерно зумовленого насильства у суспільстві.	4	-
6	<i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i>	2	2
6.1. - 6.2.	Соціальна робота з формування гендерної культури молоді. 1. Інформаційно-просвітницька робота як провідний напрямок формування гендерної культури молоді. 2. Форми та методи інформаційно-просвітницької роботи з гендерної проблематики (гендерний інтерактивний театр, гендерний форум, робота тренінгових груп, соціальна вулична робота тощо). 3. Діяльність вітчизняних гендерних освітніх та ресурсних центрів.	2	2
Усього		14	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	<i>Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>	11	13
1.	Гендерна культура як складова загальної культури особистості. Формування гендерної культури працівників соціальної сфери як необхідна умова підготовки до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі.	4	6
2.	Гендер як соціокультурний конструкт. Чинники гендерної поляризації (диференціації) суспільства.	7	7

2	<i>Розвиток гендерної проблематики за кордоном та в Україні</i>	11	15
1.	Історичні аспекти розвитку гендерної проблематики. Діяльність чоловічих студій у контексті вирішення проблеми гендерної дискримінації.	11	15
3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	13	13
1.	Гендерні аспекти соціалізації особистості. Дитячі кумири як рольові моделі гендерної ідентичності (блогери, шоу-зірки, герої/героїні фільмів, мультфільмів, комп'ютерних ігор тощо).	13	13
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	11	15
1.	Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі. Роль фахівця із соціальної роботи у поширенні гендерних знань серед населення та розвінчанні існуючих гендерних стереотипів.	4	8
2.	Феноменологія гендерних ролей. Поняття «гендерної ролі». Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. Гендерно-рольові дисгармонії.	7	7
5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	7	13
1.	Гендерне насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості. Асертивні поведінкові стратегії сучасної молоді.	-	6
2.	Гендерна дискримінація у професійній діяльності. Положення чоловіків і жінок на ринку праці. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації.	7	7
6	<i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i>	13	13
1.	Гендерна культура як результат гендерного виховання. Гендерна компетентність соціального працівника як необхідна умова формування гендерної культури молоді.	13	13
Усього		66	82

8. Індивідуальні завдання

1. Визначте головні відмінності між поняттями «стать» та «гендер». Наведіть приклади тверджень, що характеризують людину як біологічну та соціальну істоту, тобто з позиції статевої та гендерної приналежності.
Визначте функції гендерної культури.
Оцініть рівень розвитку гендерної культури українського суспільства. Що, на Вашу думку, дає суспільству системне впровадження гендерної політики?
2. Проаналізуйте особливості сучасного міжнародного жіночого руху, наведіть приклади діяльності конкретних організацій або спільнот.
3. Проаналізуйте позитивні та негативні сторони андрогінності особистості.
В чому полягає сутність гендерної ресоціалізації особистості?
4. Проаналізуйте медійні тексти, рекламні зображення і ролики, публікації популярних періодичних видань, соціальних мереж та наведіть приклади транслювання в них гендерних стереотипів. Визначте найпоширеніші образи чоловіків і жінок, що висвітлюються у сучасних ЗМІ.
5. Детально ознайомитися зі змістом Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Національним планом дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року.
Визначити основні заходи реагування на випадки гендерно зумовленого та домашнього насильства (запобігання/протидія).
http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MU11251.html
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>
Дібрати діагностичні методики (анкети, опитувальники, проєктивні методики), спрямовані на виявленні проявів дискримінації та насильства, співзалежних відносин.
Долучитися до освітнього проєкту з протидії домашньому насильству «ДІМ (НЕ) БЕЗПЕКИ» (платформа EDERA).
6. Розробити зміст занять, спрямованих на формування гендерної культури учнівської/студентської молоді (3-5).

9. Методи навчання

За джерелами передачі й характером сприйняття інформації: словесні (лекція, бесіда, розповідь, пояснення), наочні (спостереження, ілюстрування, демонстрування), практичні (вправи, метод проєктів, проблемні ситуації, тренінг); за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу; методи стимулювання навчальної діяльності: метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів; методи контролю і самоконтролю у навчанні: метод усного контролю (індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування; додаткові та допоміжні запитання), метод письмового контролю; метод тестового контролю; бінарні методи:

методи викладання (інформаційно-повідомляючий, пояснювальний), методи навчання (репродуктивний, продуктивно-практичний, пошуковий); скрайбінг; сторітеллінг.

10. Засоби діагностики успішності навчання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, написання есе і доповідей, тестування тощо.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль здійснюється за результатами виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо. Система нарахування рейтингових балів для здобувачів денної заочної форми навчання представлена у таблиці нижче.

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль) для здобувачів вищої освіти денної форми навчання *

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

№	Вид робіт	Бали рейтингу					
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6
1	Рейтингове оцінювання лекційного курсу						
1.1.	Відвідування лекційних занять (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
1.2.	Ведення конспекту лекцій (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
2	Рейтингове оцінювання курсу семінарських занять та самостійної / індивідуально-дослідної роботи						
2.1.	Відвідування семінарських занять (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
2.2.	Виступ на семінарському занятті	0-5	0-5	-	0-5	0-5	0-5
2.3.	Участь у обговоренні (доповнення) *	0-2	0-2	-	0-2	0-2	0-2
2.4.	Підготовка доповіді / написання есе	0-2	0-2	-	0-2	0-2	0-2
2.5.	Розробка мультимедійної презентації	0-5	0-5	-	0-5	0-5	0-5
2.6.	Виконання самостійної роботи	7	5	5	5	5	5
2.7.	Виконання індивідуально-дослідного (творчого) завдання	8	10	15	10	10	10
2.8.	Виконання тестових завдань за темою	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
	Максимальний бал за тему:	25	25	25	25	25	25
	Загалом:	150					
3	Штрафні бали (зі знаком «мінус»)						
3.1.	Пропуски занять без поважних причин / несвочасне виконання робіт ** :						
	а) лекційних (2 години)	1 бал					
	б) семінарських (2 години)	2 бала					
3.2.	Пропуски занять з поважних причин *** :						
	а) лекційних (2 години)	не нараховуються					
	б) семінарських (2 години)	не нараховуються					
	Розрахунок загального балу за поточну роботу:	Середнє арифметичне 150 балів : 3 кредити = 50 балів (максимум) / 35 (мінімум)					

* Курсивом у таблиці позначено альтернативні види роботи.

** Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані протягом двох тижнів.

*** Пропущені з поважних причин заняття (документальне підтвердження) повинні бути відпрацьовані без нарахування штрафних балів протягом двох тижнів.

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль) для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

№	Вид робіт	Бали рейтингу					
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6
1	Рейтингове оцінювання лекційного курсу						
1.1.	Відвідування лекційних занять (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
1.2.	Ведення конспекту лекцій (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
2	Рейтингове оцінювання курсу семінарських занять та самостійної / індивідуально-дослідної роботи						
2.1.	Відвідування семінарських занять (допуск до заліку)	-	-	-	-	-	-
2.2.	Виступ на семінарському занятті	-	-	-	-	-	0-5
2.3.	Участь у обговоренні (доповнення)*	-	-	-	-	-	0-2
2.4.	Підготовка доповіді / написання есе	-	-	-	-	-	0-2
2.5.	Розробка мультимедійної презентації	-	-	-	-	-	0-5
2.7.	Виконання самостійної роботи	10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-5
2.8.	Виконання індивідуально-дослідного (творчого) завдання	10	0-10	0-10	0-10	0-10	0-10
2.9.	Виконання тестових завдань за темою	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
Максимальний бал за тему:		25	25	25	25	25	25
Загалом:		150					
3	Штрафні бали (зі знаком «мінус»)						
3.1.	Пропуски занять без поважних причин / несвоєчасне виконання робіт ** :						
	а) лекційних (2 години)	1 бал					
	б) семінарських (2 години)	2 бала					
3.2.	Пропуски занять з поважних причин *** :						
	а) лекційних (2 години)	не нараховуються					
	б) семінарських (2 години)	не нараховуються					
Розрахунок загального балу за поточну роботу:		Середнє арифметичне 150 балів : 3 кредити = 50 балів (максимум) / 35 (мінімум)					

* Курсивом у таблиці позначено альтернативні види роботи.

** Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані протягом двох тижнів.

*** Пропущені з поважних причин заняття (документальне підтвердження) повинні бути відпрацьовані без нарахування штрафних балів протягом двох тижнів.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (заліку) здійснюється за умови нарахування здобувачу вищої освіти прохідного балу – 35.

Підсумковий контроль може здійснюватися у двох формах (за згодою викладача та здобувачів): виконання письмової підсумкової роботи (тестові завдання та відкриті запитання) або розробка соціального проекту з гендерної проблематики.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється наступним чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається

середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		(максимально 50 балів, мінімально – 35)	50	100
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				

Шкала оцінювання: ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Формування гендерної культури» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні фільми.
4. Навчальний ігрований онлайн-квест «Живи без ілюзій» від ГО «Ла Страда-Україна»: <https://la-strada.org.ua/onlajn-navchannya>
5. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ.

13. Рекомендована література

Основна

1. Бордіян Я.І., Журавель Т.В., Кулаковська О.Л. та ін. Попередження домашнього насильства щодо дівчат та жінок у м. Києві: модель, особливості, перспективи. Київ: «ВБ: «Калита», 2017. 98 с.
2. Гендерні аспекти соціальної роботи: Антологія [упор. Т. Семигіна]. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 214 с.

3. Гончаренко О.В. Фахова підготовка майбутніх соціальних працівників до гендерно чутливої соціальної роботи. *Вісник післядипломної освіти. Серія: «Педагогічні науки»*. Вип. 12 (41). 2020. С. 63-76.
4. Грицай І. О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності: теорія та практика: монографія. К.: «Хай-Тек Прес», 2018. 560 с.
5. Державна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року: Постанова КМУ від 24 лютого 2021 р. №145. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.09.2023).
6. Желіба О. В. Освіта і гендер: навч.-метод. Посіб. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 256 с.
7. Кириленко С. О., Луняк Є. М. Гендерні історичні студії: світовий та вітчизняний досвід: навч.-метод. посіб. Ніжин: Видавець Лисенко М. М., 2019. 200 с.
8. Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами від 11 трав. 2011 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU11251.html (дата звернення: 30.08.2023).
9. Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства: особливості створення і забезпечення роботи. Метод. посіб. / за заг. ред. Кочеміровська О.О. К.: ФОП Клименко, 2020. 80 с.
10. Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням гендерно-чутливого підходу: навч. посіб. / Ярошенко А.О., Варбан М.Ю., Шульга Л.О. та ін.; за заг. ред. Ярошенко А.О. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2017. 112 с.
11. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08 верес. 2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15> (дата звернення: 11.01.2023).
12. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07 груд. 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення: 05.03.2023).
13. Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року: Розпорядження КМУ від 28 жовт. 2020 р. № 1544-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#n14> (дата звернення: 01.09.2023 р.)
14. Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства: Указ Президента України від 21 верес. 2020 р. № 398/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398/2020#Text> (дата звернення: 22.03.2023 р.)

15. Протидія домашньому та гендерно зумовленому насильству й добробут громад: Метод. посіб. / за заг. ред. Кочемировської О.О. Київ.: ФОП Клименко, 2020.
16. Путівник координатора заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Практичний посібник / за заг. ред. А.Б. Блага. Київ.: ФОП Клименко, 2020.
17. Словник Європейського інституту з гендерної рівності / пер. М. Бабак, О. Давліканової, М. Дмитрієвої, М. Козир, Л. Компанцевої, К. Левченко, М. Скорик, О. Суислової. Київ: «Вістка», 2021. 170 с.
18. Ткалич М.Г. Гендерна психологія / Маріана Ткалич. К.: Академвидав, 2016. 256 с.
19. Щотка О.П. Гендерна психологія: навч. Посіб. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 358 с.
20. Ярошенко А., Семигіна Т. Гендерна компетентність у соціальній роботі: як інвестувати феміністичні погляди у гендерно трансформаційну практику: монографія. Даллас, США: Primediae-Launch LLC, 2022. 215 с.

Допоміжна:

1. Борисова А., Вершиніна В. Конфліктна і гендерна чутливість у роботі з представниками/цями вразливих категорій: онлайн-курс. URL: https://radnyk.org/wp-content/uploads/2020/04/Kurs_2-1.pdf (дата звернення: 01.09.2023).
2. Гендерний вимір внутрішнього переміщення: світовий досвід і ситуація в Україні. Методичне керівництво / Олена Уварова, Марія Ясеновська. Харків, 2020.
3. Гуренко О., Мацейко Н. Розв'язання проблеми запобігання та протидії гендерно зумовленому насильству в Україні у контексті соціальної роботи. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2021. Вип. 2 (7). С. 12-23.
4. Комплексна Програма корекційно-реабілітаційної роботи з дівчатами (14-18 років) та жінками, які пережили насильство або належать до групи ризику: інформаційно-методичні матеріали / Бондаровська В. М. та ін.; за заг. ред. Бондаровської В. М., Журавель Т. В., Пилипас Ю. В. К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2014. 528 с.
5. Комплексна Програма корекційної роботи з чоловіками, які вчиняють насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення: інформаційно-методичні матеріали / за заг. ред. Бондаровської В. М., Журавель Т. В., Пилипас Ю. В. К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2014. 284 с.
6. Про виконання Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок: 9-та періодична доповідь України. Міністерство соціальної політики України. Київ, 2021. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/19890.html> (дата звернення: 24.07.2021).
7. Результати дослідження якості реагування під час воєнного стану відповідних суб'єктів (поліція, суди, прокуратура, соціальні служби тощо),

- які надають послуги постраждалим від гендерно зумовленого насильства, зокрема домашнього / Бороздіна К.А., Легенька М.М., Пильо Д.І, Черепаха К.В. К.: ГО «Ла Страда-Україна», 2022. 11 с.
8. Словник гендерних термінів / Укладач З. В. Шевченко. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. 336 с.
 9. Сучасне розуміння маскулінності: ставлення чоловіків до гендерних стереотипів і насильства щодо жінок. Київ, 2018. 128 с.
 10. Сучасні стратегії гендерної освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., 10-11 верес. 2020 р. / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; за заг. ред. В. П. Кравця, О. М. Кікінежді. Тернопіль: ТНПУ, 2020. 288 с.
 11. Тарасенко Н.В., Кріпак Н.М. Формування гендерної культури дітей і молоді методами соціальної вуличної роботи. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* 2016. Вип. 1. Том 1. С. 162-165.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
1. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
2. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ.
3. Міністерство соціальної політики України: вебсайт. URL: <https://www.msp.gov.ua>
4. Музей жіночої та гендерної історії: вебсайт. URL: <https://gendermuseum.com>
5. Сторінка урядової уповноваженої з питань гендерної політики Катерини Левченко. URL: <https://www.facebook.com/GovernmentCommissionerforGenderPolicy/>
6. Ла Страда-Україна: вебсайт. URL: <https://la-strada.org.ua>
7. HealthRight International: вебсайт. URL: <https://www.healthright.org.ua>
8. UNFPA Ukraine: вебсайт. URL: <https://ukraine.unfpa.org>